

gennemgaa den Beregning, det ærede Medlem opstillede, og som gik ud paa at omstille Posten paa det foreliggende Finanslovsforslag. Jeg skal kun gøre opmærksom paa nogle Fejl, som ere komne ind, og som det ærede Medlem sikkert selv straks vil erkende som Fejl. Han har saaledes medregnet Summer paa § 26, som ere opstillede til Forrentning af de Iolland-falsterke Baner og den østjællandske Jærnbane. Men hvad i al Verden have Statsbanerne at gøre med de Udgifter, som Staten har til Forrentning af Aktiekapitalen til saadanne private Baner ifølge en Garanti, som Staten i sin Tid overtog? Det er Posten, der tilsammen udgøre 380,000 Kr., og som ere Statsbanernes Budget ganske ubedkommende. Det samme gælder et Beløb af 71,000 Kr. til en Subvention til Gedser-Warneminderouten, som er en Postroute, og det gælder vel ogsaa om en Subvention af 50,000 Kr. til Raulundborg-Markhusrouten, om end der naturligvis kan tvistes om, hvorvidt dette skal tages med eller ej. Dog, det er for saa vidt ligegyldigt, de tre andre Poster maa i hvert Fald holdes ude derfra. Det er imidlertid ikke Hovedfejlen, det er kun Rettelser i Beregningen, som derfor godt for Resten kunde være rigtig. Men Hovedfejlen i det ærede Medlems Beregning er, at han ved Besvarelsen af Spørgsmaalet om Statsbanernes Forrentning medregner til Udgifter, hvad der ifølge Budgettet skal anvendes til Udvidelse af Banen og til Anskaffelse af forøget Materiel. Det kan man absolut ikke gøre. Det er givet, at saaledes kan man ikke opføre Driftsregnskabet paa nogen Maade. Jeg skal nævne et Eksempel, der ganske kan stilles lige med dette, og som vistnok vil være mere forstaaeligt. Hvis Taler er om, hvorvidt en Gaard kan forrente sig, kan man ikke gaa hen og tage et enkelt Aar, hvori Besætningen er bethdelig forøget og nye Bygninger opførte. Man kan ikke henregne Omkostningerne til Besætningens Forøgelse og nye Bygningers Opførelse til Udgifterne for dette Aar og sige, at her have vi et stort Understud, det er en „Glendighed“ — det var det Udtryk, det ærede Medlem brugte om Statsbanerne — at denne Gaard ikke kan forrente sig. Men det er akkurat den samme Fejl, det ærede Medlem begaar over for Statsbanerne. Vil det ærede Medlem gøre den Slags op, kan han ikke holde sig blot til et enkelt Aar. Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at man Aar for Aar maatte skyde Penge til Statsbanerne, men det er ikke rigtigt. Hvis det ærede Medlem vil tage Statsregnskabet for 1895—96, vil han se, at selv om han

tager den Opgørelse, han har lagt til Grund for Statsbanerne her, vil der blive over 1½ Million Kr. tilbage.

Da dette Spørgsmaal, dog nu er blevet rejst, om Jærnbanernes Forrentning og Anlægskapital, vil jeg gerne dvæle lidt mere derved. Det er jo første Gang jeg har den Ære at tale her om Statsbanernes Forrentning ved Finanslovens første Behandling. Jeg tror nemlig, at dette Krav paa, at Statsbanerne skulle kunne forrente sig, som det hedder, selv om der kun forlanges en moderat Rente, i og for sig ikke er berettiget. Jeg ser bort fra, at man selvfølgelig maa gøre sig klart, hvilken Anlægskapital man skal holde sig til, naar Rentespørgsmaalet rejses, og i den Henseende staa vi for Døjeblikket uden nogen Oplysning. Men hvis denne Fordring, som her opstilles, var rigtig, maatte det ganske sikkert ogsaa blive et Hovedhensyn ved Behandlingen af Statsbanernes Budget, at Statsbanerne være et Aktiv, som skulde bringe Staten Rente. Men dette Hensyn mærker man ikke noget til ved Statsbanebudgettets Behandling. Jeg skal henvise til, at denne Betragtning, at Statsbanerne ere et Aktiv, som skal give Rente, ganske sikkert ikke har været vejledende for ærede Medlemmer, der i Aar som i tidligere Aar have gjort Krav paa ny Holdepladser, og heller ikke for det ærede Medlem for Hjørring Amts 3dje Valgkreds (Jungersen), som forlangte elektrisk Belysning paa Hjørring Station, uagtet Statsbanerne mente meget godt der at kunne nøjes med den billigere Petroleumsbelysning. Det har heller ikke været det for det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Klausen), som forlangte, at man for Statsbanernes Arbejdere, som lønnes med Dagløn, skal sætte en Minimumsløn af 3 Kr., et Forslag, som vil drage meget store Konsekvenser efter sig, ogsaa for de maanedslønnede. Det er, som sagt, andre Hensyn, der ere komne frem her, og ikke Hensynet til det økonomiske Udbytte. Det samme gælder forrige Samling, da der fra Rigsdagens Side blev stillet Krav om en meget udvidet Toggang, navnlig om et nyt Stog fra Grøften til Aarhus. Det var ikke for det store Udbyttes Skyld, tværtimod, man var sig fuldt bevidst, at det vilde lede til betydelige Udgifter, som ikke kunde indvindes ved tilsvarende Indtægter. Da man i sin Tid gik til at fastslaa den Regel, at Landbrugsprodukter skulde befries med Slodshastighed, men for almindelig Fragtgodsbetaling, var det ikke heller ud fra det Synspunkt, at man derved skulde faa økonomisk større Udbytte, idet Statsbanerne altsaa skulde være et Ak-